

מעשה על ישׁו הנצרי

1. מעשה באדם אחד ושמׁו יוחנן והיה לו אשה ושמה מרים והיתה לה שפחה אחת בא אליה אדם אחד בלילה ושמׁו יוסף בן פונדיר״א והיתה טמאה בעלה ונבהלה ולא יכלה לענותו דבר עד הבקר ואמרה אל בעלה יוחנן אדוני למה עשית בלילה הזה שלא כהוגן שבאתה אלי שני פעמים ולא עוד שאמרתי שאני טמאה ולא השגחתה ונבהל הרבה והלך ושח לשמעון בן שטח אמר אגיד לך מה אירע לי הלילה אמר שבא(ת)ה אשתי ואמרה לי כך וכך ואני לא באתי אליה אמר במי חושדה אמר באחד משכני ושמׁו יוסף בן פונדירא אמר יש לך עדים אמר אין לי עדים אמר הטמן עדים שאם נכנס פעם ראשונה יכנס פעם שנייה וחייב אותו מיתה יש עד ששמע כל העיר ונושאים ונותנים בו שזינת[ה] והלך לבבל ולא חזר ואשתו ילדה בן שמו ישוע שרי ונתלה ברשע עד שאמר הואיל ניתרו רביה דמשה הלכה גדולתו שלמשה אמרו חכמים זה ממזר ובר נדה הוא הלכו אצל אמו אמרו לה מה טיבו שלזה הנער אמרה נתעברתי מארוסי יוחנן והלך לבבל ולא בא מה עשה שמעון בן שטח שח לי יוחנן כך וכך אמרו חכמים מה נעשה באשה אמר שמעון בן שטח אינה חייבת כלום שלא עשתה לדעתה כיון ששמעה שלא חייבה מיתה הנידה להם הדבר ואמרה נגלה לי הדבר אחרי כן שהוא יוסף בן פונדירא.

2. כיון ששמע הבן שהודית אמו והוא חייב מיתה גלה לבית המקדש ואותיות השם כתובין על אבן שתיה וכל מי שלמד אותן עושה בהן מה שרצה והיו ישראל מתייראין שמא ילמדו רשיעי ישראל ויחריבו בהם את העולם ועשו שני כלבים של נחשת וקשרום על פתח הבית וכל מי שלמד האותיות ויצא וראה את הכלבים הולכות מלבו והיתה ארץ ישראל ביד מלכה ושמה הילנ״י נכנס ישוע אצלה ולמד האותיות והתנה עליהן שלא יכאב עליו קריעת בשרו וכתב אותן על קלף וקרע וריכו ועשה הקלף והחזיר העור כיון שיצא שכחן כיון שהגיע אל הבית קרע ירכו והוציא הקלף ולמד האותיות.

3. וקיבץ בחורי ישראל שלש מאות ועשרה ואמר ראו שאתם קוראין אותי ממזר ואני ועלי נתנבא ישעיה ואמר¹ (ו)הנה העלמה הרה ויולדת בן וקראת שמו עמנו אל ועלי נאמר² בני אתה אני היום ילדתיך בלא משכב אב ואם ואתם רוצים גדולה לעצמכם אמרו לו אם אתה משיח הראינו אות אמר מה אות תבקשו ממני הביאו לו פסיה שלא עמד על רגליו מעולם ואמר עליו האותיות והלך נתנו לו כריעה.

4. כיון ששמעו חכמים הביאוהו אצל הולני המלכה אמרו לה אדונתנו זה כשפן הוא אמר לה אני משיח ועלי נאמר³ מי יקום לי עם מרעים אמרה המלכה יש בתורה מה שהוא אומר יש כל משיח שאנו מקוים לו יש בו אותות אחרות⁴ בימיו תושע יהודה ועליו נאמר⁵ והכה ארץ בשבט פיו ושיר (?) ועל זה נאמר⁶ ומת הנביא ההוא אמר אני הוא המשיח ואני אחיה מתים שלחה שלוחיה עמו והחיה באותות והיו ישראל עמו בצער.

5. לאחר ימים (הלך) באו החכמים אצל המלכה אמרו אדונתינו ראי שברח בכשפים שעמו שלא העמידו אותו נגלה חרפתו שלחה רוכבי פרשים אליו אל בכל ולא הניחוהו אנשי בכל לילך עמם עשו מלחמה אלו עם אלו אמר ישוע לאנשי בכל אל תלחמו עמהם אבי שבשמים ואותיות שבידי (היא) [הם] (תציל) [יצילו] אותי הביאו לי רחים ורכב עליו וקרא האותיות ושט בה על פני המים ועוד שעשו (ש)[צ]פרים שלטיט ומביאין לפניו והן פורחות אמר לכו אמרו לאדונתכם מה שאתם רואין הלכו והגידו למלכה ואמרו לה הביאו לו רחים גדולה ורכב עליה ושטה על פני המים כקליפה שלביצה.

6. וקראה לחכמים ואמרה ישוע זה שאמרתם כשפן הוא בן אלהים הוא שהרי כמה אותות עשה אמרו לה אדונתינו אל יכנס בלביך דבר כשפנותו שלחי אליו ואנחנו נעשה כמו שעשה שלחה אליו מאלו שמאמינים בו אמרו לו בוא וראה את המלכה שהיא נבהלה מאותות שעשית קיבץ סיעתו ובא וישראל לקחו אדם אחד ושמׁו אנטיכי והכניסו אותו במקדש ולמד האותיות וכתבם על קלף ועשה כמו שעשה ישוע ובאו כולם אל המלכה והשיבו דבריהם עליו [והוא] (ו)השיב דבריו עליהם ובאו לנצחו אמר הרי כתיב⁷ יקחני כצפור וכתב⁸ ובני פריצי עמך ועש(ו)[ה] ידיו ככנפי נשר ופרח באויר אמרו ישראל לבן אנטיכי עשה עמו כמו שעשה שאתה למדת כמותו [את השם].

¹ Is 7, 14.

² Ps 2, 7.

³ Ps 94, 16.

⁴ Jr 23, 6.

⁵ Is 11, 4.

⁶ Dt 18, 20.

⁷ Dn 9, 14.

⁸ Lm 3, 52 ?

7. מיד פרח אחריו שהשיגו והיה קורא אותיות השם עליו להפילו וזה קורא האותיות שלא להפילו כיון שראה שלא נפל שהרי למד כמותו עמד ותיעבן כיון שנטמאו ונפלו לארץ תפסוהו ישראל והביאוהו אצל המלכה אמרו לה אדונתינו אמרי לו היאך אותות שעמו כיון שראה שהלכו האותיות מלכו ונפל בידיהם אמר כתיב⁹ (עזו) [חזקו] פניהם מסלע וכתיב¹⁰ אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים.

8. ועמד הוא וסיעתו שפיתה אותם בדברים ועשו מלחמה אח באחיו ואב בבנו עד שהצילוהו וברחו עמו ויסבו עד הפסח ולקח חמור ורכב עליו וקייבן סיעתו ועלו לירושלים ואמר לסיעתו ראו נתקיים מקרא שכתוב¹¹ עני ורוכב על חמור באו להקריב הפסח ויצא אחד מעמו ואמר לישראל רצונכם בישוע אמרו היכן הוא אמר בירושלים אמרו הראינו אותו אמר נבר השביענו בעשרת הדיברות שלא נראה אותו לכם והלבישנו מלבוש אחד אלא בואו ותנו שלום עלינו ואני אכנס ואתן לו כריעה דעו שהוא אותו רשע כיון שראו [ש]נתן לו כריעה עמדו ישראל ותפשוהו ואמרו אתה משיח הצל עצמך מידינו.

9. כיון שראה שנפל בידיהם אמר (ו)כתיב¹² כהן ונביא הרגו וכתיב¹³ כי עליך הורגנו כל היום והיו חבירי(ם)[ו] בוכים שלא יכלו לחצילו מיד ישראל ו[י]הרגוהו ובאו לתלותו על העץ ואותו רשע התנה על העצים שלא יקבלו אותו כשהיו האותיות עמו מפני שידע שלא [י]היו מניחין אותו וכל עץ שהיו תולין אותו עליו היה נשבר אצלו עד שהביאו עץ שלכרוב ותלו אותו עליו ולא נשבר שלא התנה על הכרוב והיו סיעתו בוכים ואומרים מרוב צדקתו לא קבלו אותו [ה]עצים לערב באו להורידו משום¹⁴ לא תלין נבלתו על העץ וקברוהו והיו סיעתו בוכים על קברו ואמרין לישראל אתם חייבין מיתה שתאמינו בנבואת השקר.

11. אמר סיעתו באו ונמצא אותו בקבר פתחו הקבר ולא מצאוהו והלכו אצל הילני המלכה אמרו לה ראי אדונתינו כמה אותות עשה ועכשיו עלה לשמים שלחה אל החכמים ואמרה להם היכן קברתם ישוע אמרו קרוב למי השילוח אמרה אם לא תביאו[ו]הו אלי לא אניה אהד מ(ה)[כ]ם בקשו ולא מצאוהו אמרו לה תני לנו זמן נתנה להם זמן והיו ישראל שרויין בתענית עד שנשתלם הזמן ולא מצאוהו והיו בורחין מלפני המלכה ברח רבי תנחומא אל השדה מצא אחד שומר גנו ואוכל אמר לו רשע ישראל שרויין בתענית ואתה אוכל אמר אדוני על מה הצער הזה ספר רבי תנחומא לו המעשה אמר אם תמצאו אותו והיה לישראל תשועה אמר אותו האיש אני גנבתיו וקברתיו בגני שלא יגנבו אותו הרשעים: בא רבי תנחומא אל העיר ואמר יום בשורה הוא הלכו ישראל והוציאוהו מקברו וקשרו חבל ברגלו והיו סוחבין אותו בירושלים עד שהביאוהו אצל המלכה מיד שבחה לחכמים וכעסה על סיעתו של ישוע וגלו מהן שלשה על הר שעיר ושלשה (עשר) אל רומי והשאר נתפזרו בין האומות ותבע הקב"ה את דינו בכל מקום.

12. ואעפ"י כן הפרוצים שבישראל עמדו וחלקו על החכמים ואמרו מושיע הוא והיתה מחלוקת בישראל ואחר שנהרג ישוע שלשים שנה אמרו חכמים בואו ונוציא אותם מכלל ישראל שמרוב עונותינו עמדו והראו עם¹⁵ בגוי נבל אכעיסם עמדו וקראו לאהר מבית דין (שבט בריה) [שבטבריה] ושמו אליהו ואמרו לו בוא והפרד מעלינו הרשעים הללו ותהיה (לך) [לנו] מנוחה גדולה מאת אלהי ישראל ואנו מתפללים עליך שלא יהיה עליך חוב מאת יי מה עשה אותו חכם עמד ונתן הכרזה בכל גבול ישראל ואמר אני שליח ישוע כל מי שמאמין בו יבא אלי ואני אניד לו מה יעשה נתקבצו סיעת הרשעים כולם אמרו אתה שליח ישוע הביאו לו פסיה וקרא אותיות עליו ועמד אמרו אמת אתה שלוחו אמר ישוע נותן לכם אות אמר דעו מה שכתוב בתורה¹⁶ חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי אמרו כבר שנא הקב"ה ימים אלו בואו ונשבות באחד בשבת שבו היאיר הקב"ה עולמו ונעשה ימים טובים לנו יום שנולד ישוע ויום שנתמנה ויום שמת ויום שעלה לשמים ודעו שאבינו תפס בעונות וידע שעדין ישראל ליתן את הדין לפני הקב"ה והיה יכול להציל עצמו מהם אלא אמר מוטב לי שאהרנ ואל אנהוג בגסות הרוח ואתם אם תפגעו בישראל ויכה על הלחי של שמאל תגלו לחי של ימין ואם יחרפך אל תשיב לו דבר מיד הפרידם מעליהם והם נקראים נצרים ונחו ישראל ואותו האיש שעשה אותו מעשה אלהים ימחול לו על מה שעשה.

⁹ Jr 5, 3.

¹⁰ Ps 1, 1.

¹¹ Za 9, 9.

¹² Vlg Lm 2, 20.

¹³ Ps 44, 23.

¹⁴ Dt 21, 23.

¹⁵ Dt 32, 21.

¹⁶ Is 1, 14.